

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ германської філології і
перекладу

Кафедра германської
філології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський рівень)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Дубровська Ірина Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент
Статус дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	III, 5 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 годин
Мова викладання	німецька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна « Німецькомовний медійний дискурс: перекладацький аспект » належить до вибірових дисциплін професійної підготовки бакалавра. Вона спрямована на формування знань, умінь, навичок і компетентностей про медійний дискурс як новітньої наукової дисципліни та дослідження лексико-граматичних особливостей масмедійного дискурсу в сучасній німецькій мові. Курс розрахований на поглиблення знань німецької мови рівня А2-В1, забезпечує студентів основним глосарієм термінів, пов'язаних із теорією масмедійного дискурсу, а також знайомить з основними науковими напрямками досліджень масмедійного дискурсу у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці. Курс включає три змістові модулі. У першому змістовому модулі поглиблюються наукові уявлення про завдання, об'єкт, предмет дослідження; визначаються дефініції основних понять масмедійного дискурсу; розглядаються наукові праці та дослідження у цій науковій галузі. У другому змістовому модулі розглядаються основні види, характеристики та функції масмедійного дискурсу у

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

	<p>мові; види мас-медійного дискурсу відповідно до комунікативної функції та каналам реалізації, ролі в системі матеріальної і духовної культури.</p> <p>У третьому змістовому модулі розглядаються лексико-граматичні особливості масмедійного дискурсу, а саме: публіцистичного, рекламного, PR-дискурсу.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</p>	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни даного вибіркового курсу є розширення і поглиблення знань німецької мови, вдосконалення навичок перекладу, підвищення загальноосвітнього рівня студентів, покращення навичок самостійної науково-дослідницької роботи з лінгвістичним матеріалом.</p>
<p>Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)</p>	<p>Студенти зможуть покращити знання німецької мови шляхом вивчення і засвоєння лексичних одиниць актуальної медійної лексики, закріпити вже набуті теоретичні знання і практичні навички володіння німецькою мовою, вдосконалити знання граматики та поглибити навички перекладу текстів медійного дискурсу.</p>
<p>Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</p>	<p>ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання (літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі застосування теорій та методів філологічної науки і характеризувати літературні твори.</p> <p>ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК) ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства (вільного демократичного) суспільства та необхідність його стабільності і громадянства в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 14. Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації в межах соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та визнаючи важливу ознаку сучасного світу. ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності. ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість мови в розвитку сфери професійної діяльності.</p> <p>ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК) ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування текстів з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового аспекту інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту на конференціях, симпозіумах, семінарах, виступах та інновацій.</p>

	<p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної сфери вирішення професійних завдань: керування науковою фаховою експертизою, консультування.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних та прагматичного результату.</p> <p>ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися англійською мовою в професійно орієнтованих ситуаціях.</p> <p>ФК 10. Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати термінологію та вимоги наукового стилю.</p> <p>ФК 11. Здатність ефективно й компетентно брати участь у круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях в галузях лінгвістики та мовознавства.</p> <p>ФК 12. Здатність використовувати професійно орієнтовані методи дослідження мовних і мовленнєвих об'єктів, явищ і процесів, пов'язаних із забезпеченням усної та письмової комунікації різноманітних за змістом і жанром текстів державною, академічною та науковою мовою.</p> <p>ФК 14. Володіння сучасними методичними наративами викладання, консультування, підтримки та оцінювання студентів.</p> <p>ФК 15. Здатність ефективно використовувати набуті лінійні та нелінійні англійської та другої іноземної мови.</p> <p>ФК 16. Володіння методами та формами викладання англійської мови в організації виховної діяльності в академічній групі; розуміння особливостей специфіки діяльності педагога у закладах вищої освіти; здатність підготувати методичні матеріали до неї.</p> <p>ФК 17. Здатність до ефективного іншомовного, а також професійної діяльності.</p> <p>ФК 18. Володіння принципами професійної поведінки викладача та матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів.</p> <p>ФК 19. Знання ролі перекладача та принципів забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцінювання).</p> <p>ФК 20. Знання змісту процесу письмового перекладу; здатність послідовно виконувати текст; здатність перекладати різні види текстів.</p> <p>ФК 21. Знання стилістичних реєстрів і способів їх перенесення.</p> <p>ФК 22. Уміння точно і швидко передавати фактичну інформацію з усього завдання, перефразовуючи значення складних термінів еквівалента у мові перекладу.</p>
<p>Види занять і їхній розподіл за годинами</p>	<p>Всього <u>90</u> год., у тому числі: лекції – 10 год. практичні заняття – 20 год. самостійна робота – 60 год.</p>
<p>Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття, різновидів; змістових, структурних та функціональних особливостей масмедійного дискурсу. 2. Дослідження мов медіа - дискурсу радіо, телебачення, газет та Інтернету. 3. Лексико-граматичні особливості друкованих масмедійних засобів. Преса (газети і журнали) в Німеччині. Зміст і структура. 4. Аналіз газетних статей. Wann? Wer? Warum? Wo? Аналіз структури та змісту. Мовні кліше.

<p>5. Аналіз газетних статей. Wann?Wer?Warum?Wo? Аналіз структури та змісту. Мовні кліше.</p> <p>Змістовий модуль 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. Лексичні особливості публіцистичного дискурсу. (власні назви, переклад онімів). 2. Лексичні особливості публіцистичного дискурсу. (неологізми, запозичення, фразеологізми). 3. Лексичні особливості публіцистичного дискурсу. (числівники). 4. Граматичні особливості публіцистичного дискурсу (синтаксис) 5. Граматичні особливості публіцистичного дискурсу. (пряма і непряма мова). <p>Змістовий модуль 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комуникативно-прагматична спрямованість рекламного дискурсу. 2. Різновиди рекламного дискурсу, їх лексико-граматична характеристика. 3. Відеоролики. Їх структура. Лексико-граматичні особливості. 4. Візуальний медійний дискурс. Мистецтво кіно. 5. Лексикограматичні особливості медійного дискурсу в тоталітарних державах. Фейки. Свобода преси. Поняття мовного етикету (семінарське заняття).
--

<p>Студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати аудиторні заняття, вони мають їх відпрацювати. Процедуру, форми та терміни відпрацювання студентами пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра германської філології і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання. Студент не допускається до заліку якщо: – відсутні результати написання модульної контрольної роботи; – не виконана індивідуальна робота, що передбачена робочою програмою навчальної дисципліни. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50. Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі</p>

<p>Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)</p>

(«відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб: Оцінка за МКР Рейтинговий бал «відмінно» 50 балів «добре» 40 балів «задовільно» 30 балів «незадовільно» 20 балів Неявка на МКР 0 балів Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Підсумковий контроль. **Залік.** Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміні, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи		
сумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

<p>Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)</p>	<p>Передумовами вивчення навчальної дисципліни є успішне опанування курсів із вступу до мовознавства, англійської та другої іноземної мови, німецької та української літератури у світовому контексті, філософії, вступу до перекладознавства, теорії і практики письмового перекладу з англійської мови, латинської мови.</p> <p>Студенти мають <i>знати</i>: основні теоретичні мовознавчі дисципліни, лінгвокраїнознавство, <i>теоретичні основи</i> перекладознавчих дисциплін, серед яких: вступ до перекладознавства, теорія і практика усного та письмового перекладу з першої та другої іноземної мови.</p> <p><i>Володіти навичками</i> з практики другої іноземної мови (німецької) рівня B1</p> <p><i>Вміти</i>: удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень; використовувати фундаментальні знання з філології в сфері професійної діяльності; володіти методологією філологічних досліджень; досягати функціонально-стилістичної адекватності перекладеного тексту, забезпечувати його смислову й комунікативну цілісність; редагувати перекладені тексти згідно з нормами мови перекладу; організувати власну професійну діяльність і самовдосконалення в галузі перекладу.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с. 2. Желтухина М. Р. О содержании дискурса масс-медиа / М. Р. Желтухина // Вісник Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2007. – № 11 (128). – Ч. 1. – С. 27–40. 3. Лютянська Н. І. Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості / Н. І. Лютянська // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія : Філологічні науки. – Ніжин, 2014. – Кн. 2. – С. 136–141. 4. Макаров М. Л. Основы теории дискурса / М. Л. Макаров. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2003. – 280 с.20. 5. Нечипоренко Б. Тактика «спрощення і наближення до народу» як засіб маніпулятивного впливу в китайських електронних ЗМІ / Б. Нечипоренко // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Східні мови та літератури. – 2009. – № 14. – С. 22–24 . 6. Подшивайлова Г. М. Мовні засоби маніпулятивного впливу в політичному дискурсі (на матеріалі друкованих російськомовних ЗМІ України) : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г. М. Подшивайлова. – Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2009. – 21 с. 7. Поліщук О. П. Інфосфера України: особливості мас-медійного дискурсу у контексті естетичної інформації / О. П. Поліщук, О. І. Свінцицька // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – № 2. – С. 56–59.

8. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти : монографія / С. І. Потапенко. – Ніжин : Вид-во НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. – 391 с.
9. Романюк С. К. Типологічні особливості рекламного дискурсу/ С. К. Романюк // Вісник Житомирського державного університету. Серія : Філологічні науки. – Житомир, 2010. – № 54. – С. 228–231. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – Випуск десятий. – 2016 рік
10. Суська О. О. Розвиток інформаційно-комунікативних теорій мас-медіа та вивчення впливу інформаційного простору на особистість людини / О. О. Суська // Слово. Символ. Текст. – К., 2006. – С. 211–226.
11. Сухорукова А. В. Вплив ЗМІ на формування духовності особистості та суспільства / А. В. Сухорукова // Культура народів Причорномор'я. – 2006. – № 84. – С. 78–82.
12. Шпортко О. Маніпулятивний характер впливу телебачення на особистість / О. В. Шпортко // Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Наукові записки / голов. ред. Ю. А. Левенець. – Київ : ППІЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2008. – Вип. 38. – С. 286–297.
13. Яцимірська М. Медіатекст як продукт журналістської творчості (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій) / М. Яцимірська // Вісник. – Серія «Журналістика» / Львівський національний університет ім. Івана Франка ; голов. ред. М. Присяжний. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – Вип. 30. – С. 267–276.
14. Cutting J. Pragmatics and Discourse/ Joan Cutting. – London and New York: Routledge, 2002. – 187 p.
- Додаткові ресурси:**
1. Ван Дейк Т. А. К определению дискурса [Електронний ресурс]/. – Режим доступу: http://psyberlink.flogiston.ru/internet/bits/van_dijk2.htm.
  2. <http://www.dw.com/de/deutsch-lernen>
  3. <http://www.goethe.de>
  4. <http://www.der-weg-online.de>
  5. <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de>
  6. <http://www.oesterreichinstitut.at>
  7. <http://www.de.wikipedia.org>

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Шутова М.О

Перезатверджено на засіданні кафедри № 13 від «30» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Шутова М.О.

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).